

F. t. l. vedr. sundhedsloven

den lokale administrative organisering af patientsikkerhedsordningen.

2.2.3. Rapporteringsadgang for patienter og pårørende

Der åbnes med lovforslaget adgang for patienter og pårørende til at rapportere utilsigtede hændelser. Adgangen gælder både inden for sygehusvæsenet og inden for den primære sundhedssektor.

Baggrunden for forslaget er, at patienten og dennes pårørende har et samlet overblik over behandlingsforløbet og bl.a. derfor i en række tilfælde vil kunne opdage utilsigtede hændelser, som sundhedspersonalet ikke bliver opmærksomme på. En adgang for patienter og pårørende til at rapportere utilsigtede hændelser vil derfor kunne understøtte patientsikkerhedsarbejdet i sundhedsvæsenet.

Pårørendes mulighed for at rapportere vil navnlig kunne have relevans i forhold til svækkede patienter, ældre patienter eller børn og unge, der modtager behandling. Det er ikke hensigten med lovforslaget at foretage en snæver afgrænsning af, hvilke pårørende der har adgang til at rapportere utilsigtede hændelser. For at få det bedst mulige grundlag for patientsikkerhedsarbejdet er det derimod hensigtsmæssigt, at alle pårørende, der måtte have en viden om utilsigtede hændelser, herunder også pårørende som ikke har familiemæssig tilknytning til patienten, har adgang til at rapportere sådanne.

Patienter og pårørendes adgang til at rapportere utilsigtede hændelser ændrer ikke ved patienters klage- og erstatningsadgang. Det skal dog sikres, at patienten eller dennes pårørende vejledes om, at en rapportering af en utilsigtet hændelse ikke er en klage, og at der derfor ikke vil blive truffet nogen afgørelse i forbindelse med rapporteringen, og at en rapportering heller ikke vil kunne udløse erstatning. Det er samtidigt vigtigt, at patienten vejledes om, hvilken myndighed patienten skal rette henvendelse til, hvis patienten i stedet eller samtidigt ønsker at klage eller ønsker erstatning for en skade påført i forbindelse med behandling. Det bemærkes i den forbindelse, at enhver autoriseret sundhedsperson, som i sin virksomhed bliver bekendt med skader, som må antages at kunne give ret til erstatning efter reglerne i lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, har pligt til at informere skadelidte herom samt i fornødent omfang at bistå med anmeldelse af erstatningskravet til rette sted, jf. § 23 i lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse vil sikre en generel information til patienter og pårørende om

rapporteringsmuligheden og om forskellen mellem rapportering af utilsigtede hændelse og klage- eller erstatningsadgang. Generel information herom vil bl.a. blive tilgængelig på sundhed.dk. Som led i myndighedernes almindelige vejledningspligt vil både de centrale og decentrale sundhedsmyndigheder have pligt til i forbindelse med konkrete henvendelser fra borgerne at vejlede om rapporteringsmuligheden, ligesom myndighederne har pligt til at vejlede om klage- og erstatningsmuligheder.

Patienter og pårørendes rapportering forudsættes som altovervejende hovedregel at skulle ske elektronisk via det Internet baserede rapporteringssystem (DanskPatientSikkerhedsDatabase). Sundhedsstyrelsen vil kunne fastsætte regler herom. I det elektroniske rapporteringssystem vil det over for en rapporterende patient eller pårørende – ligesom over for rapporteringspligtige sundhedspersoner m.v. – kunne sikres, at oplysningspligten efter persondatalovens § 28 opfyldes. Det vil desuden kunne sikres, at patienten får øvrig relevant information om ordningen, før patienten kan foretage en rapportering. I sygehusvæsenet vil patientkontorerne desuden kunne vejlede patienten samt eventuelt bistå ved rapporteringen.

Patienter og pårørende vil – ligesom det er tilfældet efter den gældende patientsikkerhedsordning – ikke have adgang til indsigt i patientens oplysninger i rapporteringssystemet, ligesom der ikke vil være adgang til aktindsigt i rapporteringerne, jf. herom nedenfor i afsnit 2.2.4. og bemærkningerne til den foreslåede § 200.

Der gives med lovforslaget mulighed for at udskyde rapporteringsadgangen for patienter og pårørende. Det skyldes, at en rapporteringsadgang for patienter og pårørende kræver særlig grundig forberedelse. Det er derfor regeringens opfattelse, at den primære sundhedssektor bør have mulighed for at opnå en vis erfaring med rapporteringssystemet og mulighed for at udbrede læringskulturen blandt sundhedspersonalet, inden der åbnes for rapporteringer fra patienter og pårørende. I sygehusvæsenet er der opbygget erfaring med rapporteringssystemet siden 2004. Det findes dog uhensigtsmæssigt at give adgang til rapportering fra patienter og pårørende på forskellige tidspunkter i dels sygehusvæsenet, dels den primære sundhedssektor. Det forudsættes derfor, at rapporteringsadgangen for patienter og pårørende vil træde i kraft samtidigt i alle dele af sundhedsvæsenet. Det forudsættes desuden, at rapporteringsadgangen for patienter og pårørende vil træde i kraft senest ét år efter den øvrige udvidelse. Patientrapporteringen vil blive sat i kraft efter drøftelser med de relevante parter.